

Правління Національного банку України

ПОСТАНОВА

04 серпня 2017 року

м. Київ

№ 75

Про затвердження Змін до Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями

Відповідно до статей 7, 15, 56 Закону України “Про Національний банк України”, статей 44, 66 Закону України “Про банки і банківську діяльність”, з метою вдосконалення порядку визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями Правління Національного банку України **постановляє**:

1. Затвердити Зміни до Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 30 червня 2016 року № 351 (зі змінами), що додаються.

2. Департаменту методології (Іваненко Н. В.) після офіційного опублікування довести зміст цієї постанови до відома банків України для використання в роботі.

3. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на заступника Голови Національного банку України Рожкову К. В.

4. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

В. о. Голови

О. Є. Чурій

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
від 04 серпня 2017 року № 75

Зміни до Положення про визначення банками України розміру
кредитного ризику за активними банківськими операціями

1. У розділі I:

1) абзац четвертий підпункту 21 пункту 5 викласти в такій редакції:

“власному досвіді банку, що ґрунтується на надійних, безперервних, повних та цілісних статистичних даних, період накопичення яких становить щонайменше три останніх роки поспіль (для новостворених банків – період від початку діяльності), що передують даті розрахунку кредитного ризику (за наявності) (далі – власний досвід банку);”;

2) пункт 8 замінити двома новими пунктами 8, 8¹ такого змісту:

“8. Банк за кожним кредитом боржника формує кредитну документацію (справу) боржника із паперових та/або електронних документів відповідно до вимог, визначених цим Положенням.

Електронні документи, які банк використовує для формування кредитної документації (справи), мають бути створені та підписані банком і боржником із застосуванням електронного цифрового підпису, який за своїм статусом прирівняний до власноручного підпису відповідно до Закону України “Про електронний цифровий підпис”, або створені з використанням державних реєстрів, що є у вільному доступі.

Банк у разі формування кредитної документації (справи) боржника з електронних документів повинен забезпечити виконання вимог законодавства України щодо виготовлення та засвідчення їх копій на папері.

8¹. Кредитна документація (справа) боржника має містити дані, які є обов’язковими та мінімально необхідними для належної оцінки кредитного ризику. Перелік документів, які мають міститись у кредитній документації (справі), наведено в додатку 2 до цього Положення.

Банк може розширити перелік даних про боржника, попередньо визначивши їх у внутрішньобанківському положенні.

Банк накопичує та зберігає ці дані в хронологічному порядку.

Узагальнена інформація про кредитну операцію формується з часу укладення договору та оновлюється впродовж його дії в частині, що зазнала змін, протягом п'яти робочих днів із дня отримання банком інформації, яка є підставою для внесення таких змін (зміни умов здійснення кредитної операції, установчих та реєстраційних даних боржника, його фінансового стану тощо).”.

2. У розділі II:

1) підпункт 4 пункту 13 викласти в такій редакції:

“4) застосування банком способів (методів) зниження кредитного ризику, що об'єктивно, з дотриманням принципу обережності, забезпечують його мінімізацію. Зокрема, щодо отриманого банком забезпечення є об'єктивні докази існування (наявності); доступності; оцінки ринкової вартості; страхування; контролю банком за належністю стану, схоронністю, вибуттям/заміною забезпечення; можливістю відчуження забезпечення на користь банку;”;

2) підпункт 5 пункту 15 викласти в такій редакції:

“5) об'єднанням співвласників багатоквартирних будинків та житлово-будівельним кооперативам (далі – ОСББ та ЖБК).”;

3) абзац перший пункту 32 викласти в такій редакції:

“32. Банк визначає розмір експозиції під ризиком (EAD), виходячи з суми боргу за активом, визначеної відповідно до вимог підпункту 4 пункту 5 розділу I цього Положення.”;

4) в абзаці першому пункту 34 слова та цифри “є власником 51 і більше відсотків статутного капіталу, або величини, що забезпечує державі право вирішального впливу на господарську діяльність цього боржника” замінити словами та цифрами “прямо та/або опосередковано є власником 51 і більше відсотків статутного капіталу та одночасно має право вирішального впливу на господарську діяльність боржника”;

5) абзаци третій та четвертий пункту 36 замінити одним новим абзацом третім такого змісту:

“Банк визначає кількість календарних днів прострочення погашення боргу за кредитами овердрафт/кредитними картками із дня, наступного за днем, коли відбулось перевищення боржником/контрагентом граничного терміну погашення обов'язкового регулярного платежу, установленого умовами договору.”.

У зв'язку з цим абзац п'ятий уважати абзацом четвертим.

3. У розділі III:

1) пункт 40 після підпункту 3 доповнити новим підпунктом 3¹ такого змісту:

“3¹) кошти на вимогу в інших банках;”;

2) після пункту 46 доповнити розділ новим пунктом 46¹ такого змісту:

“46¹. Банк під час визначення розміру кредитного ризику за факторинговою операцією з регресом визначає сторону в зобов’язанні (боржника) на підставі сформованого ним судження.”.

4. Підпункт 1 пункту 67³ розділу IV¹ викласти в такій редакції:

“1) своєчасної сплати боргу боржником – з дотриманням таких вимог:

у разі наявності факту прострочення боргу від 31 до 60 днів – банк визначає клас не вище 3;

у разі наявності факту прострочення боргу від 61 до 90 днів – банк визначає клас не вище 4;

у разі наявності факту прострочення боргу 91 та більше днів – банк визначає клас не вище 5.”.

5. Підпункт 2 пункту 79 розділу V виключити.

6. У розділі IX:

1) підпункт 3 пункту 103 виключити;

2) пункт 104 викласти в такій редакції:

“104. Банк бере до розрахунку розміру кредитного ризику за наданим фінансовим зобов’язанням, що є безвідкличним, експозицію під ризиком (EAD), зменшену на суму отриманої банком винагороди, та з застосуванням після цього коефіцієнта кредитної конверсії (CCF), що залежить від терміну дії та виду фінансового зобов’язання згідно з таблицею додатка 5 до цього Положення.”.

7. У розділі X:

1) у пункті 107:

в абзацах другому, сьомому підпункту 2 слова “/майнових прав (крім майнових прав на грошові кошти)”, “майнових прав (крім майнових прав на грошові кошти),” виключити;

у підпункті 4:

у третьому реченні слова “акт, засвідчений працівником банку/аутсорсером та заставодавцем” замінити словами та цифрами “акт, засвідчений працівником банку/аутсорсером, – для майна, визначеного в рядках 11, 13, 14, 16, 17, 26 таблиці додатку 6 до цього Положення/акт, засвідчений працівником банку/аутсорсером та заставодавцем, – для іншого майна, визначеного в додатку 6 до цього Положення.”;

у четвертому реченні слова “/майнових прав (крім майнових прав на грошові кошти)” виключити;

2) у підпункті 1 пункту 113 слова “термін погашення якого” замінити словами “загальний строк дії кредитного договору за яким, у тому числі з урахуванням унесених до нього змін,”;

3) пункт 120 доповнити новим абзацом такого змісту:

“Вимоги пункту 120 розділу X цього Положення не поширюються на предмети застави, звернення стягнення/реалізація на які/яких обмежена Законами України “Про мораторій на стягнення майна громадян України, наданого як забезпечення кредитів в іноземній валюті”, “Про фінансову реструктуризацію” та “Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції” у частині застави, що розташована на території районів та міст обласного значення, не включених до переліку, що доводиться Національним банком до відома банків згідно з пунктом 3 постанови Правління Національного банку України від 06 серпня 2014 року № 466 “Про призупинення здійснення фінансових операцій”.

8. У розділі XI:

1) у пункті 123:

підпункт 1 викласти в такій редакції:

“1) спрямованість [кредит, наданий боржнику – фізичній особі або боржнику – юридичній особі (крім боржників – ОСББ та ЖБК), кредит, наданий боржнику – ОСББ та/або ЖБК; фінансова дебіторська заборгованість];”;

у підпункті 2 слова та літери “у тому числі ОСББ” замінити словами та літерами “ОСББ та/або ЖБК”;

в абзаці другому підпункту 3 слова та літери “крім боржників – ОСББ” замінити словами та літерами “крім боржників – ОСББ та ЖБК”;

2) в абзаці першому пункту 129¹ слова та літери “надані боржнику – ОСББ”, “група кредитів ОСББ” замінити відповідно словами та літерами “надані боржнику – ОСББ та ЖБК”, “група кредитів ОСББ та/або ЖБК”;

3) у пункті 130 слова та літери “кредитів ОСББ” замінити словами та літерами “кредитів ОСББ та/або ЖБК”;

4) в абзаці першому пункту 131 слова та літери “кредитів ОСББ” замінити словами та літерами “кредитів ОСББ та/або ЖБК”;

5) у підпунктах 1, 2 пункту 132 слова та літери “кредитів ОСББ” замінити словами та літерами “кредитів ОСББ та/або ЖБК”.

9. У підпункті 1 пункту 147 розділу XIV слова “в торговому портфелі банку” замінити словами “, що оцінюються за справедливою вартістю через прибутки/збитки”.

10. Пункт 167 розділу XVIII після підпункту 1 доповнити новим підпунктом 1¹ такого змісту:

“1¹) з моменту усунення події/подій, на підставі якої/яких було визнано дефолт боржника, минуло щонайменше 180 днів;”.

11. У додатках до Положення:

1) пункт 1 додатка 2 викласти в такій редакції:

“1. Кредитна документація (справа) повинна містити дані, зазначені нижче.”;

2) колонку 3 рядка 12 таблиці додатка 5 після пункту 4.1 доповнити новим пунктом такого змісту:

“4.2. За операціями за активами до отримання за умовами “спот”, форвардними, опціонними та ф’ючерсними контрактами, за якими відповідно до умов договору банк має право відмовитися від виконання зобов’язання, у тому числі шляхом зарахування зустрічних вимог, та зобов’язання здійснити передоплату покладається на банк-контрагент.”.

Директор Департаменту методології

Н. В. Іваненко

ПОГОДЖЕНО

Заступник Голови
Національного банку України

_____ К. В. Рожкова
(підпис)

_____ 2017 року
(дата)